

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ ШЕМОРДАНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422050, Республика Татарстан,
Сабинский район,
с. Шемордан, ул. Лермонтова, 2
тел. (84362) 3-21-44

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ШЭМЭРДЭН АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422050, Татарстан Республикасы,
Саба районы,
Шемэрдэн авылы, Лермонтов урам,
2 йорт
тел. (84362) 3-21-44

e-mail: Shmd.Sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
18.10.2023

КАРАР
№ 31

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Шемэрдэн авыл жирлеге Советының
Бюджет процессы турында Нигезләмәне
раслау турында

Россия Федерациисе Бюджет кодексы, «Россия Федерациисенде жирле үзидарә
оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ
номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Шемэрдэн авыл жирлеге Уставы, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы
Шемэрдэн авыл жирлеге Советы

Карап кабул итте:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Шемэрдэн авыл жирлегенде
бюджет процессы турындағы нигезләмәне расларга.
2. Өлеге карап рәсми рәвештә басылып чыкканнан соң үз көченә керә.
3. Өлеге каарны Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат
порталында «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәге адрес
буенча бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Саба муниципаль районы
Шемэрдэн авыл жирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/shemordan/>.
4. Өлеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үзәмдә калдырам.

Шемэрдэн авыл жирлеге башлығы

А.К. Валиев

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Шәмәрдән авыл Советының
2023 елның 18 октябрендәге
22 нче номерлы қаары белән
Кабул ителгән

ЭШ ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ШӘМӘРДӘН АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА

I бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 нче маддә.

Әлеге Положение белән кәйләнгән хокукий мәнәсәбәтләр «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл жирлегендә бюджет процессы турында» гы әлеге нигезләмә (алга таба - нигезләмә) Россия Федерациясе законнары нигезендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Шәмәрдән авыл жирлегендә (алга таба - авыл жирлеге) бюджет процессын гамәлгә ашыруның төп принципларын, эчтәлеген һәм механизмын билгели, проектны төзү һәм карау буенча жирле үзидарә органнары һәм бюджет процессында катнашучыларның эшчәнлеген регламентташтыра авыл жирлеге бюджетын раслау һәм утәү, аның утәлешен контролльдә тоту, бюджет хисабын гамәлгә ашыру, бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау.

2 нче маддә. Авыл жирлегендә бюджет процессының хокукий нигезе

1. Авыл жирлегендә бюджет хокук мәнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән кәйләнә.

3 Статья авыл жирлегенең бюджет вәкаләтләре. Авыл жирлегенең бюджет вәкаләттәренә түбәндәгеләр керә: - авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау, авыл жирлеге бюджетын раслау һәм утәү, аның утәлешен контролльдә тоту һәм авыл жирлеге бюджеты үтәлеше турындагы хисапны раслау тәртибен билгеләү; - авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау, авыл жирлеге бюджетын раслау һәм утәү, аның утәлешен контролльдә тоту, авыл жирлеге бюджеты үтәлеше турында хисап төзү һәм раслау; - авыл жирлегенең чыгым йөкләмәләрен билгеләү һәм утәү;

- авыл жирлеге бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү тәртибен билгеләү, авыл жирлеге бюджетыннан бюджетара трансфертлар бирү;

- муниципаль бурычларны үтәү, муниципаль гарантияләр бирү, бюджет кредитлары бирү, муниципаль бурыч белән идарә итү һәм муниципаль активлар белән идарә итү;

- авыл жирлеге бюджетына караган өлештә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану тәртибен билгеләү, детальләштерү һәм билгеләү;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм башка федераль законнарда каралган очракта һәм тәртиптә бюджет хокук мәнәсәбәтләрен жайга салу мәсьәләләре буенча муниципаль хокукий актларны бозган өчен җаваплылык билгеләү;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән жирле үзидарә органнарының бюджет вәкаләтләренә кертелгән башка бюджет вәкаләтләре.

4 нче маддә. Авыл жирлеге бюджеты

1. Авыл жирлегенең үз бюджеты бар, ул авыл жирлегенең чыгым йөклөмөлөрен үтәу өчен билгеләнгән.

Авыл жирлеге жирле үзидарә органнары тарафыннан авыл жирлегенең чыгым йөклөмөлөрен үтәу өчен Башка белем бири формаларын һәм акчаларны сарыф итүне куллану рөхсәт ителми.

2. Авыл жирлеге бюджетында, Россия Федерациясенең бюджет классификациясенә ярашлы рәвештә, жирле үзидарә органнары тарафыннан жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча вәкаләтләрне гамәлгә ашыруга бәйле авыл жирлегенең чыгым йөклөмөлөрен һәм аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан субвенцияләр хисабына башкарыла торган авыл жирлегенең чыгым йөклөмөлөрен үтәүгә юнәлтелгән акчалар аерым карала.

5 нче маддә. Авыл жирлегендә бюджет процессының төп этаплары Авыл жирлегендә бюджет процессы түбәндәгә этапларны үз эченә ала: - авыл жирлеге бюджеты проектын төзу; - бюджет проектын карау һәм аны раслау; - бюджет үтәлеше; - бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау; - авыл жирлеге бюджеты үтәлешенә муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Икенче бүлек. Авыл жирлеге бюджеты керемнәре

6 нчы маддә. Авыл жирлеге бюджеты керемнәрен формалаштыру

1. Авыл жирлеге бюджеты керемнәре Россия Федерациясе бюджет законнарына, салымнар һәм жыемнар турында законнарга һәм башка мәжбүри түләүләр турында законнарга ярашлы рәвештә формалаштырыла.

2. Авыл жирлеге бюджетының үз керемнәрен түбәндәгеләр керә: - Россия Федерациясе Бюджет законнары һәм салымнар һәм жыемнар турында законнарга ярашлы рәвештә авыл жирлеге бюджетына кертелә торган салым керемнәре; - Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль берәмлек вәкиллекле органнарының муниципаль хокукий актлары нигезендә авыл жирлеге бюджетына кертелә торган салым булмаган керемнәр; бюджетлар тарафыннан субвенцияләрдән тыш, түләүсез керемнәр рәвешендә алынган керемнәр.

3. Авыл жирлеге муниципаль милкендә булган мәлкәтне һәм бюджет учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган түләүле хезмәтләрдән файдаланудан кергән керемнәр, түләүсез керемнәр чаралары һәм керем китерүче башка эшчәнлекләр.

7 нче маддә. Авыл жирлеге бюджетына керемнәр керту

1. Федераль салымнардан һәм жыемнардан, тәбәк һәм жирле салымнардан, башка мәжбүри түләүләрдән, авыл жирлеге бюджеты керемнәрен формалаштыру чыганагы булган башка керемнәрдән кергән керемнәр Федераль казначыйлык органнары счетларына әлеге органнар тарафыннан Бюджет кодексы, бюджет турында закон (карап) һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә булу өчен кертелә. Бюджет кодексы нигезләмәләренә ярашлы рәвештә, федераль бюджет, әлкә бюджеты, жирле бюджетлар, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган очракларда бюджеттән тыш дәүләт фондлары бюджетлары арасында. 2. Акчалар авыл жирлеге бюджетының бердәм счетына кертелгәннән бирле жирле бюджет керемнәренә кергән дип санала.

8 нче маддә. Авыл жирлеге бюджетының салым керемнәре

1. Бюджетның салым керемнәрене Россия Федерациясе Салымнар һәм жыемнар турында законнарында каралган федераль салымнар һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салымнардан, тәбәк һәм жирле салымнардан, шулай ук алар буенча пенялардан һәм штрафлардан кергән керемнәр керә.

2. "Жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыемнардан салым керемнәре, шул исәптән Россия Федерациясенең Салымнар һәм жыемнар турындағы законнарына ярашлы рәвештә махсус салым режимнарында каралган салымнар қертелә. 3. "9 нчы маддә. Торак пункт бюджетының салым булмаган керемнәре. 1. Торак

пункт бюджетының салым булмаган керемнәре Россия Федерациисе Бюджет кодексының 41, 42, 46, 58, 63 һәм 63.1 статьяларына ярашлы формалаштырыла.»; 4. Жирлек бюджетына федераль салымнардан һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салымнардан һәм (яки) Россия субъектларының дәүләт хакимиите органнары билгеләгән түләүләр нормативлары буенча тәбәк салымнарыннан салым керемнәре кертелә.

9 нчы маддә. Авыл жирлеге бюджетының салым булмаган керемнәре

Торак пункт бюджетының салым булмаган керемнәре Россия Федерациисе Бюджет кодексының 41, 42, 46, 58, 63 һәм 63.1 статьяларына ярашлы формалаштырыла.»; 1. - салымнар һәм жыемнар турында законнарда каралган салымнарны һәм жыемнарны түләгәннән соң авыл жирлеге милкеннән файдаланудан көргән керемнәр, муниципаль автономияле учреждениеләр милкеннән тыш, шулай ук муниципаль унитар предприятиеләр, шул исәптән казен предприятиеләре мәлкәтеннән тыш, - норматив буенча 100 процент; - аывыл жирлеге милкендә булган мәлкәтне (акцияләрдән һәм капиталда катнашуның башка формаларыннан тыш) сатудан көргән керемнәр, салымнар һәм жыемнар турында законнарда каралган салымнарны һәм жыемнарны түләгәннән соң, муниципаль автономияле учреждениеләр милкеннән тыш, шулай ук муниципаль унитар предприятиеләр, шул исәптән казна мәлкәтеннән тыш, - норматив буенча 100 процент;

- салымнар һәм жыемнар турында законнарда каралган салымнар һәм жыемнар түләнгәннән соң муниципаль бюджет учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган түләүле хезмәтләрдән көргән керемнәр; - аывыл жирлеге вәкиллекле органының муниципаль хокукуй актлары белән билгеләнгән тәртиптә билгеләнгән күләмдә салымнар һәм башка мәжбүри түләүләрдән соң калган муниципаль унитар предприятиеләр табышының бер өлеше; - штрафлар, конфискацияләр, компенсацияләр, шулай ук муниципаль берәмлеккә кителгән зыянны каплау өчен алынган акчалар һәм Россия Федерациисе Бюджет кодексына ярашлы рәвештә мәжбүри алуның башка суммалары; - гражданнарның үз-үзләренә салым салу чаралары; башка салым булмаган керемнәр.

2. Жирлек бюджетына дәүләт милке чикләнгәнче: - дәүләт милке чикләнмәгән һәм торак пунктлар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен арендага бирудән көргән керемнәр, шулай ук күрсәтелгән жир кишәрлекләрен арендалау килешүләрен тәзу хокукуын сатудан көргән акчалар - 50 процент нормативы буенча; - дәүләт милке чикләнмәгән һәм торак пунктлар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен сатудан көргән керемнәр-норматив буенча 50 процент; - торак пунктлар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен сатудан көргән керемнәр керем Федераль милектә һәм Россия Федерациисе субъектларының дәүләт хакимиите органнарына идарә иту һәм идарә иту вәкаләтләрен гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациисе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, - норматив буенча ким дигәндә 50 процент, Әгәр Россия Федерациисе субъекты законнары белән башкача билгеләнмәгән булса;

- торак пунктлар чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләрен арендага бирудән көргән керемнәр Федераль милектә һәм Россия Федерациисе субъектларының дәүләт хакимиите органнарына идарә иту һәм алар белән идарә иту вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда, шулай ук мондый жир кишәрлекләрен арендалау килешүләрен тәзу хокукларын сатудан көргән керемнәр-норматив буенча, әгәр Россия Федерациисе субъекты законнары белән башкача билгеләнмәгән булса, ким дигәндә 50 процент; - күчемсез милек объектларын торак пунктлар чикләрендә урнашкан күчемсез милек объектлары белән бер үк вакытта биләгән жир кишәрлекләре белән сатудан көргән керем Федераль милектә һәм Россия Федерациисе субъектларының дәүләт хакимиите органы тарафыннан идарә иту һәм алар белән идарә иту буенча Россия Федерациисе вәкаләтләрен гамәлгә ашыру, - норматив буенча 50 проценттан да ким булмаган, Әгәр Россия Федерациисе субъекты законнары белән башкача билгеләнмәгән булса. 3. Торак пункт бюджетына.

10 нчы маддә. Аывыл жирлеге бюджетыннан түләүсез керемнәр.

Түләүсез керемнәргә түбәндәгеләр көрә:: - Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан дотацияләр; - Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан субсидияләр (бюджетара субсидияләр); федераль бюджеттан һәм (яки) Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан, муниципаль район бюджетыннан субвенцияләр; - Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан башка бюджетара трансфертлар; физик һәм юридик затлардан, халықара оешмалардан һәм чит ил хөкүмәтләреннән түләүсез керемнәр, шул исәптән ирекле иганәләр.

11 нче маддә. Муниципаль берәмлекнең авыл жирлеге бюджеты керемнәрен формалаштыру буенча вәкаләтләре.

1. Авыл жирлеге вәкиллекле органының муниципаль хокукий актлары белән жирле салымнар кертелә, алар буенча салым ставкалары билгеләнә һәм авыл жирлеге вәкиллекле органына Россия Федерациясе Салымнар һәм жыемнар турындағы законнары белән бирелгән хокуклар чикләрендә жирле салымнар буенча салым ташламалары бирелә. 2. Жирле салымнар турында муниципаль хокукий актларга үзгәрешләр керту хакында авыл жирлеге вәкиллекле органының муниципаль хокукий актлары, Чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында һәм план чорында) үз көченә керә торган Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары керемнәрен үзгәртүгә кiterә торган бюджет хокук мәнәсәбәтләрен җайга салучы авыл жирлеге вәкиллекле органының муниципаль хокукий актлары авыл жирлеге вәкиллекле органына муниципаль хокуклар билгеләнгән срокларда Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елы һәм план чоры) жирле бюджетка.

III бүлек. Авыл жирлеге бюджеты чыгымнары 12 нче маддә. Бюджет чыгымнарын формалаштыру

Авыл жирлеге бюджеты чыгымнарын формалаштыру Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән федераль дәүләт хакимиите органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен аеру белән бәйле авыл жирлеге чыгым йөкләмәләрен ярашлы рәвештә башкарыла, аларны үтәү Чираттагы финанс елында авыл жирлеге бюджеты акчалары хисабына башкарылырга тиеш.

13 нче маддә. Бюджет ассигнованиеләре

Бюджет ассигнованиеләренә: муниципаль хезмәтләр күрсәту, шул исәптән муниципаль контрактларны түләүгә товарлар кiterүгә, эшләрне башкаруга, муниципаль ихтияжлар өчен хезмәтләр күрсәтүгә ассигнованиеләр; халыкны социаль тәэмин итү буенча аерым чараплар; дәүләт (муниципаль) учреждениеләре булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү; юридик затларга (дәүләт (муниципаль) учреждениеләргә субсидияләрдән тыш), шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга товарлар, эшләр, хезмәтләр житештерүчеләргә субсидияләр бирү; бюджетара трансфертлар бирү; халықара хокук субъектларына түләүләр, взнослар, түләүсез күчерүләр бирү; муниципаль бурычка хезмәт күрсәту; жирле үзидарә органнарының законсыз гамәлләре (гамәлсезлеге) нәтижәсендә гражданга яки юридик затка кiterелгән зиянны каплау турында авыл жирлегенә карата дәгъвалар буенча Суд актларын үтәү.

14 нче маддә. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләре.

"14 нче маддә. Муниципаль (дәүләт) хезмәтләр күрсәтүгә (эшләрне башкаруга) бюджет ассигнованиеләре. Муниципаль (дәүләт) хезмәтләр күрсәтүгә (эшләрне башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә: казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль (дәүләт) хезмәтләр күрсәту (эшләр башкару) буенча; бюджет һәм автоном учреждениеләргә субсидияләр бирү, шул исәптән муниципаль биремне үтәүне финанс тәэмин итүгә субсидияләр бирү; муниципаль учреждениеләр булмаган коммерцияле булмаган оешмаларга, шул исәптән әлеге оешмалар тарафыннан күрсәтелгән дәүләт муниципаль (дәүләт) хезмәтләрен күрсәтүгә (эшләрне башкаруга) физик һәм (яки) юридик затларга субсидияләр бирү; дәүләт муниципаль милек объектларына бюджет

инвестицияләрен гамәлгә ашыру; муниципаль районнары тәэммин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәтләр сатып алу.

15 нче маддә. Бюджет учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэммин итү.

Бюджет учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәэммин итү үз эченә ала: бюджет учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт хакы түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларга, муниципаль хезмәткәрләргә, башка Категория хезмәткәрләргә акчалата ярдәм курсату, Россия Федерациясе хезмәт килешүләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә командировка һәм башка түләуләр; муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерү, эшләр башкару, хезмәт курсату өчен түләү; Россия Федерациясе бюджет системасына салымна, җыемна һәм башка мәжбүри түләуләр түләү; бюджет учреждениесе эшчәнлеген гамәлгә ашырганда китерелгән зыянны каплау.

16 нчы маддә. Муниципаль ихтияжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр курсатуга заказлар урнаштыру.

1. Авыл жирлеге муниципаль ихтияжлары өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр курсатуга заказлар урнаштыру Россия Федерациясенең дәүләт һәм муниципаль ихтияжлар өчен заказлар урнаштыру турындагы законнарына ярашлы рәвештә башкарыла. 2. Муниципаль контрактлар Россия Федерациясе бюджет кодексында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә. 3. Жирле үзидарә органнары, муниципаль учреждениеләр һәм муниципаль заказчылар сатып алына торган товарларның, эшләрнең һәм хезмәт курсатуләрнең қыскача атамасын, тәэммин итүчеләрнең, подрядчыларның һәм хезмәт курсатучеләрнең атамасын һәм урнашу урынын; сатып алу бәясен һәм датасын үз эченә алырга тиешле дәүләт яки муниципаль контрактлар төзөмичә башкарылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

17 нче маддә. Бюджетта каралмаган чыгымнары гамәлгә ашыру.

Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләрен бүләп бирү яки чыгым йөкләмәләренең гамәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру Чираттагы финанс елы башыннан гына, тиешле бюджет ассигнованиеләрен авыл жирлеге бюджеты турында карага кертү шарты белән, яисә агымдагы финанс елында авыл жирлеге бюджеты турында карага тиешле үзгәрешләр көртөлгәннән соң, бюджетка өстәмә көрөнөрнең тиешле чыганаклары булганда һәм көртөлгәннән соң, бюджетка өстәмә көрөнөрнең тиешле чыганаклары булганда һәм (яки) бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләрен кимету.

IV бүлек. Бюджет процессында катнашучыларның вәкаләтләре 18 нче маддә. Бюджет процессында катнашучылар Авыл жирлегендә бюджет процессында катнашучылар булып: Авыл жирлеге Советы; Авыл жирлеге башлыгы; - Саба катнашучылар булып: Авыл жирлеге Советы; Авыл жирлеге башлыгы; - Саба муниципаль районның финанс-бюджет палатасы; Авыл жирлеге администрациясе; муниципаль районның финанс органы; Бюджет акчаларының баш идарәчеләре Авыл жирлеге хакимиятенең финанс органы; Бюджет акчаларының баш идарәчеләре (идарәчеләре); Бюджет көрөнөрнең Баш администраторлары (администраторлары); Бюджет дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары); - Бюджет акчаларын алучылар.

19 нчы маддә. Авыл жирлеге Советының бюджет вәкаләтләре

Авыл жирләгә Советы: - авыл жирлегендә бюджет процессын оештыру тәртибен билгели; авыл жирлегенең бюджет, салым һәм бурыч сәясәтен билгели; Россия Федерациясенең Салымнар һәм җыемнар буенча законнары нигезендә жирле салымнары һәм җыемнары билгели, үзгәртә һәм гамәлдән чыгара; - авыл жирлеге бюджетына салымнар, җыемнар һәм башка мәжбүри түләуләр түләү буенча ташламаларны билгели һәм гамәлдән чыгара; - бюджет турындагы каарны, бюджет үтәлеше турындагы хисапны каару һәм раслау тәртибен билгели; - бюджет проектын карый һәм авыл жирлеге бюджетын, аңа көртөлә торган үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне раслый; - авыл жирлеге бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны раслый; бюджет төзү тәртибен, бюджет үтәлеше турында хисапны үтәүне контролльдә

тотучы органнарың хокукий статусын формалаштыра һәм билгели; - авыл жирлеге бюджеты акчалары хисабына бюджет кредитлары бири турында каарлар кабул итә; каар кабул итә.

20 нче маддә. Авыл жирлеге башлығының бюджет вәкаләтләре.

Авыл жирлеге башлығы: муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан муниципаль берәмлек уставында билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән каарларга күл күя һәм бастыра (игълан итә); - Россия Федерациясе Бюджет кодексына, авыл жирлеге Уставына һәм өлөг Нигезләмәгә ярашлы рәвештә башка бюджет вәкаләттәрен гамәлгә ашыра.

21 нче маддә. Авыл жирлеге хакимиятенен бюджет вәкаләтләре.

Авыл жирлеге администрациясе: - авыл жирлеге бюджеты проектын, аның үтәлеше турындагы хисапны төзү тәртибен һәм вакытын билгели; бюджет проектын төзүне тәэммин итә; бюджет үтәлешен һәм бюджет хисабын төзүне тәэммин итә; муниципаль бурычны идарә итүне тәэммин итә; - авыл жирлеге Советы каравына авыл жирлеге бюджеты проектын һәм аның кирәклө документлар һәм материаллар белән үтәлеше турында хисаплар, бюджет турында кааррага үзгәрешләр керту турында каарлар проектларын, социаль-икътисадый үсеш программалары һәм планнары проектларын кертә, аларның үтәлешен контролльдә тота; - Совет раславында бюджет, социаль-икътисадый үсеш планы һәм максатчан программалар үтәлеше турында еллык хисап тәкъдим итә; - агымдагы финанс елының беренче кварталы, ярты еллыгы һәм тугыз ае өчен бюджет үтәлеше турындагы хисапларны раслый һәм аларны авыл жирлеге Советына кабул ителгәннән соң 10 көн эчендә жиберә; хо турында квартал саен мәгълүмат бастыра (ачыкый)

22 нче маддә. Авыл жирлеге финанс органының бюджет вәкаләтләре

1. Авыл жирлеге хакимиятенен финанс органы: бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру тәртибен һәм методикасын билгели; - авыл жирлегенең чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара, билгеләнгән тәртиптә аны Саба муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына тәкъдим итә; авыл жирлеге бюджеты проектын һәм урта сроклы финанс планы проектын турыдан-туры төзи һәм аны авыл жирлеге Советына керту өчен кирәклө документлар һәм материаллар белән авыл жирлеге администрациясенә тапшыра; бюджет рәсемен төзү һәм алып бару тәртибен билгели; бюджет рәсемен төзү һәм алып баруны гамәлгә ашыра; бюджет ассигнованиеләрен һәм (яки) бюджет йөкләмәләре лимитларын бюджет акчаларының баш идарәчеләренә һәм идарәчеләренә житкерү тәртибен билгели; касса планын төзү һәм алып бару тәртибен билгели; касса планын төзү һәм алып баруны гамәлгә ашыра; - авыл жирлеге бюджетын үтәүне оештыра;

муниципаль бурычны турыдан-туры идарә итүне, Муниципаль бурыч йөкләмәләрен исәпкә алуны һәм теркәүне гамәлгә ашыра, муниципаль бурычка хезмәт күрсәтүне гамәлгә ашыра; - авыл жирлеге бюджеты үтәлеше буенча бердәм бухгалтерлык хисабын гамәлгә ашыра, бюджет хисабын төзи һәм аны авыл жирлеге администрациясенә тапшыра, авыл жирлеге бюджеты үтәлеше турында еллык хисапны төзи һәм аны авыл жирлеге Советына һәм Саба муниципаль районның Финанс-бюджет палатасына керту өчен кирәклө материаллар белән авыл жирлеге бюджет акчаларының баш идарәчеләренә житкерү тәртибен билгели; - авыл жирлеге бюджеты акчаларын алучыларның бюджет акчалары, бюджет керемнәре администраторлары, авыл жирлеге бюджеты дефицитын финанслау чыганаклары администраторлары, шулай ук алучыларның бюджет кредитларын, бюджет инвестицияләрен һәм муниципаль гарантияләрне бүлеп бири шартларын үтәүләрен алдан, агымдагы һәм аннан соңы контролльдә тота.

V бүлек. авыл жирлеге бюджеты проектын төзү 23 нче маддә. Гомуми нигезләмәләр

1. Авыл жирлеге бюджеты проектын төзү авыл жирлеге хакимиятенен аерым прерогативы. 2. Авыл жирлеге бюджеты проектын авыл жирлеге хакимиятенен финанс органы төзи. Бюджет проектларын вакытында һәм сыйфатлы төзү максатларында авыл

жирлеге хакимиятенең финанс органы башка дәүләт хакимиияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан кирәклө мәгълүмат алырга хокуклы. 3. Авыл жирлеге бюджеты проекты бер елта төзелә һәм раслана. Финанс елы календарь елына туры килә һәм 1 гыйнвардан 31 декабрьгә кадәр дәвам итә. Бюджет проектын төзү авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешен, бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен фаразлауга нигезләнә. 4. Авыл жирлеге бюджеты проектын төзү тәртибе һәм вакыты авыл жирлеге администрациясе тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән таләпләрне үтәп билгеләнә.

24 нче маддә. Социаль-икътисади үсеше фаразы

1.авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы Чираттагы финанс елына яки Чираттагы финанс елына һәм план чорына эшләнә. 2.социаль-икътисади үсеше фаразы авыл жирлеге администрациясе билгеләгән тәртиптә эшләнә. Авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы авыл жирлеге администрациясе һәм муниципаль район администрациясе арасындағы Килешүгә ярашлы рәвештә муниципаль районның жирле администрациясе тарафыннан эшләнә ала. 3.авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы авыл жирлеге администрациясе тарафыннан авыл жирлеге Советына бюджет проектын керту турында Карап кабул итү белән бер үк вакытта хуплана. 4. бюджет проектын төзү яки карау барышында авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразын үзгәрту бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.25 нче маддә. Бюджет керемнәрен фаразлау Авыл жирлеге бюджеты керемнәре авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы нигезендә, салымнар һәм жыемнар турында законнар, бюджет законнары, авыл жирлеге депутатлары Советының жирле салымнарны һәм салым булмаган керемнәрне билгеләүче караплары нигезендә, авыл жирлеге депутатлары Советына бюджет турында карап проектын керту көненә гамәлдә булган шартларда фаразлана.

VI бүлек. Авыл жирлеге бюджетын карау һәм раслау 26 нчы маддә. Гомуми нигезләмәләр.

1. Авыл жирлеге бюджеты турында карапда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профициты) керә. 2. Бюджет турында карап белән: бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары) Исемлеге; бюджет дефицитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары) Исемлеге; - Чираттагы финанс елына чыгымнарның ведомство структурасында бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнарының бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары һәм төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү; жәмәгать норматив йәкләмәләрен үтәүгә юнәлтелгән бюджет ассигнованиеләренең гомуми күләме; башка бюджетлардан алынган һәм (яки) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына чираттагы финанс елында бирелә торган бюджетара трансферлар күләме; - бюджет дефицитын финанслау чыганаклары; 1 гыйнварга муниципаль эчке бурычның югары чиге, түбәндәгеләр:

27 нче маддә. Авыл жирлеге Советына бюджет турында карап проектын керту

1. Авыл жирлеге администрациясе авыл жирлеге Советы каравына авыл жирлеге бюджеты турында карап проектын агымдагы елның 15 октябреннән дә соңға калмыйча кертә. 2. Проект белән бер үк вакытта авыл жирлеге Советына бюджет турында караплар тапшырыла; - бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре; - агымдагы финанс елның узган чорында авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең беренчел йомгаклары һәм агымдагы финанс елның авыл жирлегенең социаль-икътисади үсешенең көтелгән йомгаклары; авыл жирлегенең социаль-икътисади үсеше фаразы; - агымдагы финанс елның бюджетның көтелгән үтәлешен бәяләү; башка документлар һәм материаллар.

28 нче маддә. Бюджет турында карап проектын карау тәртибе

Авыл жирлеге администрациясе авыл жирлеге бюджеты турында карап проектын авыл жирлеге Советына керткән көннән алып бер эш көне эчендә авыл жирлеге Советы Рәисе аны авыл жирлеге Советының бюджет буенча Эшче төркеменә карауга жибәрә.

Авыл жирлеге Советының бюджет буенча эшче төркеме бюджет турында карар проекты белән бер үк вакытта тәкъдим ителгән документлар һәм материаллар исемлегенең Россия Федерациясе Бюджет кодексына һәм әлеге Нигезләмәгә туры килүен тикшерә. 2. Бюджет турында Карап кабул ителгән көннән алыш өч эш көненнән дә соңга калмыйча эшче төркем авыл жирлеге Советы Рәисенә авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын карауга кабул иту турында тәкъдим жибәрә, яисә авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта тәкъдим ителгән документлар һәм материаллар исемлеге Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры килмәгән очракта.

3. Эшче төркем тәкъдиме кертелгәннән соң икенче эш көненнән дә соңга калмыйча авыл жирлеге Советы рәисе югарыда күрсәтелгән каарларның берсен кабул итә. Әгәр авыл жирлеге Советы авыл жирлеге хакимиятенең авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын эшләп бетерү өчен кире кайтару турында Карап кабул итсә, анда карар проекты кире кайтарыла торган нигезләмәләр күрсәтелә, шулай ук авыл жирлеге хакимиятенең авыл жирлеге советына авыл жирлеге бюджеты турында каарларның эшләп бетерелгән проектын әлеге карар кабул ителгән көннән алыш биш эш көненнән дә артык булмаган срокка тапшыру тәкъдиме дә бар. Авыл жирлеге бюджеты турында каарларның эшкәртелгән проектын кабат карау авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын алдан карау өчен билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

4. Әгәр эшче төркем авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын карауга кабул иту һәм бюд турында карар проектын бастырып чыгару турында тәкъдим кабул иткән очракта

Ачык тыңлауларда катнашучылар тарафыннан тәкъдим ителгән авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты буенча искәрмәләр һәм тәкъдимнәр гомумиләштерелә һәм бюджет процессында катнашучыларга житкерелә. Авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын караганда, күрсәтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр тәкъдим иту характеристында.

5. Авыл жирлеге бюджеты турында карар проектын карау нәтижәләре буенча авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджетын раслау турында Карап кабул итә.

6. Авыл жирлеге бюджеты турында карар Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә. Бюджет турында карар белән Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге положениедә билгеләнгән тәп күрсәткечләр һәм характеристикалар (приложениеләр) раслана. Бюджет турында карар рәсми рәвештә имзalanгannan соң 10 көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә бастырылырга тиеш.

VII бүлек. Авыл жирлеге бюджеты үтәлеше 29 нчы маддә. Бюджет үтәлеше нигезләре

1. Авыл жирлеге бюджетының үтәлешен авыл жирлеге администрациясе тәэмин итә. 2. Бюджет үтәлешен оештыру һәм контроль авыл жирлеге хакимиятенең финанс органына йөкләнә. 3. Авыл жирлеге бюджеты үтәлешенә касса хезмәте Федераль казначыйлық тарафыннан гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

VIII бүлек. Муниципаль финанс контроле 30 нчы маддә. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар Авыл жирлегендә муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыралар: Авыл жирлеге Советы; Авыл жирлеге администрациясе; Авыл жирлеге хакимиятенең финанс органы; 31 нче маддә. Авыл жирлеге Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру формалары

Авыл жирлеге советы финанс контроленең тубәндәге формаларын гамәлгә ашыра:: алдан контроль бюджет турында каарлар проектларын һәм бюджет-финанс мәсьәләләре буенча каарларның башка проектларын тикшерү һәм раслау барышында; агымдагы контроль тыңлаулар барышында комитетлар, комиссияләр, Совет эшче төркемнәре утырышларында һәм депутат сораулары белән бәйле рәвештә

бюджет үтәлешенең аерым мәсьәләләрен карау барышында; киләсе контроль - бюджет үтәлеше турында хисапларны карау һәм раслау барышында.

2. Авыл жирлеге Советы контроле советының: - авыл жирлеге администрациясенән бюджетны раслаганда кирәкле ярдәмче материаллар алу; - авыл жирлеге хакимиятенең финанс органыннан бюджет үтәлеше турында оператив мәгълүмат алу; - үз контроль органнарын булдыру; - авыл жирлеге хакимиятенең финанс органы эшчәнлегенә бюджет үтәлеше буенча бәя би्रү. 3. Авыл жирлеге администрациясе, авыл жирлеге администрациясе органнары авыл жирлеге депутатлары Советы тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм әлеге положениедә билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча аның компетенциясе чикләрендә финанс контролен гамәлгә ашыру өчен кирәкле барлық мәгълүматны бирергә тиеш.

32 нче маддә. Авыл жирлеге хакимиятенең финанс органы тарафыннан гамәлгә ашырыла торган финанс контроле Авыл жирлеге администрациясенең финанс органы район бюджеты акчаларын, шул исәптән югары бюджеттан субвенцияләр, субсидияләр һәм дотацияләр алучыларның бюджет акчалары белән операцияләр, шулай ук бюджет кредитларын, бюджет инвестицияләрен һәм муниципаль гарантияләрне алучыларның бюджет акчаларын бүлеп бириү, алу, максатчан файдалану һәм кире кайтару шартларын үтәүләре буенча финанс контролен гамәлгә ашыра авыл жирлекендә бюджет процессының нәтижәле эшләве. 33 нче маддә. Бюджет законнарын бозган өчен жаваплылык Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау, бюджетны раслау, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының үтәлешен үтәү һәм контролъдә тоту тәртибен үтәмәү яки тиешенчә үтәмәү бюджетны бозу дип таныла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән авыл жирлеге бюджеты проектын төзү һәм карау, бюджетны раслау, бюджетларның үтәлешен үтәү һәм контролъдә тоту тәртибен үтәмәү яисә тиешенчә үтәмәү Россия Федерациясе бюджет законнарын бозу дип таныла.